

Foretræde for Folketingets miljøudvalg 4. februar 2021

Vibeke Borregaard - jeg er viceafdelingschef i Krüger en internationalt orienteret miljø virksomhed med speciale i bæredygtig vandbehandling. Vi er både rådgiver og leverandør af teknologier og løsninger herunder også rensning af spildevand med miljøfremmede stoffer

Jeg kunne tænke mig at drage en parallel til erfaringerne fra gennemførelse af vandmiljøhandlingsplanen i 1987.

Det var slået fast at kvælstof og fosfor var skadelig for miljøet (bemærk i dette tilfælde er menneskets sundhed ikke direkte truet), ingen kendte det rigtige niveau eller grænse, der skulle til for at sikre miljøet.

Den faglige viden forpligtede dog - og der blev politisk skåret igennem med krav for kvælstof og fosfor, hvorimod vores omverden nogle år endnu brugte tid og penge på at undersøge/dokumentere uden der samtidigt blev rensset. Vi blev i mellemtiden dygtige i Danmark til at rense vand - godt for eksporten og godt for miljøet. Vi gjorde dengang det rigtige, hvor omverden nølede.

Det samme princip kunne der politisk anvendes nu - vi ved stofferne er skadelige - Bemærk både for menneskers sundhed og for vandmiljøet. Som i 1987 kender vi ikke hele omfanget af skadevirkningerne, men vi ved de er der og det er både sundhed og miljø. Vi har løsningerne til rensningen. Det er dog ikke one size fits all. Der er gennemført mange projekter under forskellige udviklings- og innovationsprogrammer.

Mange førende interessenter i branchen Miljøstyrelsen, KL, DANVA, DI, DMT deler viden og diskuterer emnet, hvordan vi kommer videre - fakta er, at både biologisk og kemisk/fysisk rensning er mulig og demonstreret i Danmark. Jeg kan nævne forsøg demonstreret i Brædstrup med kemisk fysisk rensning og biologisk fjernelse i Herning, begge metoder har vist at over 90 % fjernelse er muligt.

For at kunne beskytte vores allesammens sundhed og beskytte vores vandmiljø mod forringet økologisk tilstand og biodiversitet er det nødvendigt at rense for miljøfremmede stoffer.

Vi ønsker at der politisk stilles krav til rensning for de mange forskelligartede miljøfremmede stoffer på forsyningernes renseanlæg i Danmark, dermed kan forsyningerne, leverandører og rådgivere begynde at rense, vi kan dygtiggøre os, samtidigt forbedres vores sundhed og vandmiljø. Perfektioneringen, opbygning af viden kan foregå parallelt istedet for at vi spilder tiden med detaljer i vidensopbygningen. Schweiz har taget den tilgang og stillet krav til rensning. Der er politisk skåret igennem i Schweiz og omverden nøler herunder Danmark. Hvis Danmark igen vil sikre sig at være førende inden for eksport af miljøteknologi inden for vandområdet skal vi starte rensningen nu.

Vi har en stor faglige viden som viser at miljøfremmede stoffer er skadelige, en viden som bør forpligte. Det ligger derfor hos jer at gøre noget. Det ligger hos jer at tage beslutninger på folkesundhedens og miljøets vegne.

Vibeke Borregaard